

Slovansko slovstvo.

* *Robinjica*. Spjevao Kan. Mato Vodopić. — Tako se zove zanimiva pripoved iz okrutnega Turškega nasilja proti tužni raji, ki jo krasno opeva dobroznani pesnik, in je iz IV. „Dubrovnika“ prišla v zalogi Pretnarjeve tiskarne v Dubrovniku ravnokar v posebni knjižici na svitlo. Cena knjižici je 30 kr. — Kako lepo v narodnem duhu je zložena pesmica, naj priča začetek njen, tako le se glaseč:

Vezak vezla tanka robinjica,
 Vezak vezla suze prolievala;
 Biser-suza na vezak joj pala,
 S veska na skut, s kuta na zemljicu;
 Gledala ju, ter je besjedila:
 „Mili Bože jadno ti je roblje!
 Ako tuži, niko ga ne sluša,
 Plahi vjetar uzdah mu raznosi;
 Ako suza niz obraz mu teče,
 Ni suzu mu niko ne prihvača,
 Kô ni meni, nego črna zemlja:
 Mili Bože jadno ti je roblje!
 Ne zna što je njegovanje majke,
 Ni dôziva rogenoga brata,
 Ni celova ljubljene sestrice.
 I meni je taka sudba bila,
 Jer me Turci čedom zarobiše
 Mili Bože jadno ti je roblje! —“
 Sitno veze tanka robinjica
 Sitno veze a gorko se tuži;
 Misli mlada ne čuje ju niko.
 Začno je slavulj ptica mala,
 Pak mi slavulj lugu povjedio,
 Lug zeleni visokoj planini,
 A planina gorskome hajduku.

Politične stvari.

Ozir na državni zbor Dunajski.

Obrazložitev o odpravi praznikov v Avstriji.

Treba je, da večkrat pogledamo v državni zbor Dunajski in slišimo, kaj se ondi godi. Ker naš „novičar“ le na kratko popisuje razprave omenjenega zbora, zato „Novice“ važnejše govore mož naše stranke prinašajo na drugi strani; tako so storile zadnji čas z govorom Hermanovim in Hohenwartovim.

Naj danes navedemo zopet drug govor iz zbornice poslancev in to po stenografičnih zapisnikih, ki nam po prijaznosti dohajajo.

V seji 16. dne novembra obravnavala se je vloga brezverske in ustavoverske trgovske in obrtnijske zbornice Salzburške, katera zahteva, naj bi zbornica poslancev na to delala, da se odpravijo vsi prazniki po Avstriji. Tako imenovani „verski“ odsek je prinesel to vlogo v zbornico poslancev z nasvetom, da se izroči vladi v nadrobno pretehtanje.

Poslanec državopravne stranke dr. Lienbacher je pri tej priliki poprijel besedo, in govoril tako-le:

Zoper peticijo Salzburške trgovske zbornice ne bi bil zinil besedice, ko ne bi drugi oddelek te peticije zahteval to, da se, razen že večidel odpravljenih sopraznikov odpravijo tudi vsi drugi prazniki in da bi za sedaj le še ostale nedelje. Kedaj pa pride čas, da se bode Salzburški zbornici poljubilo odpraviti tudi nedelje, to ni razvidno iz njene peticije. Nagnalo me je besedo poprejeti o tej zadevile zato, ker ta peticija žali čast tistih ljudi na Salzburškem, katere jaz kot zastopnik kmetijskih občin v državnem zboru zastopam.

V tej peticiji se jim podtika nekaj, kar je v nasprotju z njihovim značajem. Jaz nisem še nikoli slišal od tistih škandalov, katere omenja imenovana peticija; ona pravi, da se grdo napadajo taki, ki se ne vdeležijo procesij. Sem ter tje, gospôda moja, se utegne primeriti tu ali tam in tudi na Salzburškem, da kak fantalin (smeh) je kaj skupil, če je smodko v ustih ali klobuk na glavi imel, ko je procesija memo njega šla. Če je tedaj kdo tako surovo in neotesano vedenje morebiti nekako ojstreje očital, se po takem pač ne sme celo ljudstvo grajati, da ono se razuzdano obnaša. Zato nikakor ne morem razumeti, kako da se je moglo kaj tacega v podporo te peticije navesti, in dolžnost mi je protestovati zoper tak napad na ljudstvo v imenu onega ljudstva, katero tukaj zastopam. (Na desni: dobro! dobro!) Naj gre ta peticija le do vlade, temu se ne zoperstavljam, jaz sem le hotel krivično očitiranje ljudstva zavriniti, o katerem vem in znam, da je dobro kristijansko, a ne fanatično. (Dobro! na desni.)

Zabavno berilo.

Iz sodnijskega življenja.

Po spominu skušenega starega pravnika.

Spisuje Jakob Aléšovec.

V.

Mati ga izdá.

Vdova Reberjeva je bila po vsem mestu znana. To sicer ni bilo nič čudnega, kajti mestice M., kjer sem bil jaz ta čas pomočni preiskovalni sodnik, ker je moj prednik že več časa bolehal, — je le majhno; ali vdova Reberjeva je bila znana kot skopuha in odiralka zlasti rokodelcev in manjših obrtnikov. Govorilo se je, da ji je skoro pol mesta dolžnih ljudi, pa tudi po kmetih je imela dolžnike. Posojevala je vedno le na menjice za kratek čas na visoke, strašno visoke obresti, posojila pa iztirjevala po preteklem času brez vsega usmiljenja. Ljudje so rekli, da bi se dalo prej jeklo na mehko skuhati, ko njeno srce omečiti. Za iztirjevanje dolgov je imela posebnega odvetnika, ki je imel vedno dosti opraviti; skoro ni pretekel dan, da ne bi bil nadlegoval sodnije s tožbami in prošnjami za rubljenje kakega reveža.

Ker je tako neusmiljeno, večkrat prav nečloveško ravnala s svojimi dolžniki, bi človek mislil, da je le malokdo pri nji denarja iskal. Ali sila kola lomi, v silni zadregi se je marsikdo do nje obrnil, nadjaje se, da bo čez mesec ali dva v stanu povrniti ji posojilo z obresti vred, katere si je že naprej od posojila jemati navado imela. Da je na ta način slovela za premožno, sila bogato žensko, kdo se bo temu čudil!

Vdova je bila po sodnijskem svetovalcu Reberju, ki je že pred kakimi dvajsetimi leti umrl in ji zapustil razen lepega premoženja še penzijo, katero je vlekla od države, dasiravno je ni nikakor potrebovala. Ker je bila že tako dolgo vdova, je lahko uganiti, da je bila že stara. Res so jo sodili na blizo 70 let. Prebivala je v hiši po možu podedovani z deklo skoro toliko staro, ko ona sama. Hiša ta je bila od zunaj neprijazna, okna in vrata ves dan trdo zaprta, ko da bi se bala prebivalca hiše ne le ljudi, ampak tudi solnčnih žarkov in dnevne svetlobe. Kedaj je hotel kdo v hišo priti, je moral pozvoniti, potem se je odprlo okno nad vrati, vdove zvenjeni obraz se je pokazal in če je bil zunaj stoječi ji po volji, potem so se kmalu odprla vrata le na pol, a se za njim zopet hitro zaprla. Vsa okna so